

Αθήνα 20-6-2022

Προς
Το Ελληνικό Τμήμα του ICOMOS

Αγαπητοί φίλοι

Διάβασα με προσοχή το Δελτίο Τύπου της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 2022, το σχετικό με το θέμα της αλλαγής χρήσης της Διπλαρείου Σχολής σε ξενοδοχείο και θα ήθελα να προσθέσω σε αυτό, τα παρακάτω:

Η αλλαγή χρήσης ενός κτηρίου είναι δυνατή και χρήσιμη κάτω από δύο προϋποθέσεις. Η πρώτη είναι η αρχική χρήση να μην είναι πλέον δυνατή και η δεύτερη η νέα χρήση να είναι συμβατή με το κτήριο (κέλυφος και εσωτερική διαρρύθμιση).

Στην προκειμένη περίπτωση, κανένας από τους δύο λόγους δεν συντρέχει.

Το κτήριο της ΕΒΕ Διπλαρείου Σχολής εγκαινιάστηκε το 1932. Ανεγέρθηκε βάσει σχεδίων του αρχιτέκτονα Αριστείδη Ηλιάδη, διπλωματούχου της *Ecole Spéciale d' Architecture Paris 1921*, όπου και διατηρούσε Αρχιτεκτονικό Γραφείο μέχρι το 1925, οπότε εγκαταστάθηκε στην Αθήνα.

Άλλα σημαντικά έργα του είναι το Υποκατάστημα της Εθνικής Τραπέζης στον Πειραιά και ο αστικός συνοικισμός της Ν. Σμύρνης, ανάθεση της αναδόχου Εταιρείας *Société Immobilière du Boulevard Haussmann*, η οποία ανέλαβε την κατασκευή 34 τύπων κατοικιών εγκριθέντων από το Υπουργείο Πρόνοιας, μετά από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό (1930). Αποτελεί από τα πρώτα παραδείγματα της μορφολογίας του αφαιρετικού κλασικισμού, με καθαρότητα όγκων, αυστηρή μορφολογία όψεων, λειτουργικότητα κάτοψης, μεγάλα εξωτερικά κουφώματα που εξασφαλίζουν άπλετο φωτισμό και αερισμό στις αίθουσες διδασκαλίας. Γενικότερα ακολουθεί τους κανόνες υγιεινής των διδακτηρίων της εποχής, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο σύγγραμμα του καθηγητή Εμμανουήλ Λαμπαδάριου.

Το κτήριο κτίστηκε το 1928-32. Παρόμοια κτήρια της ίδιας περιόδου, είναι η Ανωτάτη Εμπορική Σχολή (1926-30) του αρχιτέκτονα Αν. Μεταξά, το Αρσάκειο Ψυχικού (1933) του αρχιτέκτονα Ανδρέα Κριεζή, το Κολλέγιο Αθηνών (1929) του αρχιτέκτονα Γ. Σούλη, η Σιβιτανίδειος Σχολή (1927), η Λεόντειος Σχολή Πατησίων (1924), η Σεβαστοπούλειος Τεχνική Σχολή, και η Αναργύρειος και Κοργιαλένειος Σχολή Ύδρας (1927) του αρχιτέκτονα Π. Ζίζηλα. Αποτελούν ουσιαστικά τον πρόδρομο της αρχιτεκτονικής του προγράμματος της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης του 1930, που πραγματοποιήθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία του Υπ. Παιδείας, από τους πρώτους απόφοιτους της Αρχιτεκτονικής Σχολής του ΕΜΠ, στις αρχές του μοντέρνου κινήματος.

Σημαντική πληροφορία είναι νομίζω, το γεγονός ότι όλα τα εκπαιδευτικά κτήρια που προαναφέραμε, έχουν χτιστεί με χορηγίες ιδιωτών. Χαρακτηριστική είναι η άποψη του Όθωνα Ρουσόπουλου, ιδρυτή της Εμπορικής και Βιομηχανικής Ακαδημίας Αθηνών στο Α΄ Συνέδριο Βιομηχανίας, Εμπορίου και Γεωργίας το 1909, «η Ελλάδα δεν είναι μόνον έθνος Δικηγόρων».

Η Διπλάρειος αποτελεί αναμφισβήτητα ένα από τα καλύτερα δείγματα αρχιτεκτονικής εκπαιδευτικού ιδρύματος, των πρώτων δεκαετιών του 20^{ου} αιώνα.

Σε μία περίοδο όπου το Υπ. Παιδείας προσπαθεί να μειώσει τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη λόγω του *convid* και αναζητά νέες αίθουσες (το θέμα έχει έρθει και στη Βουλή), η κατάργηση ενός παρόμοιου εκπαιδευτικού ιδρύματος, αποτελεί ανεπίτρεπτο λάθος. Πολύ περισσότερο που στο κέντρο της πόλης υπάρχει σημαντικός αριθμός κενών κελυφών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ξενοδοχεία. Κάποια από αυτά μάλιστα, υπήρξαν ξενοδοχεία στο παρελθόν (ενδεικτικά αναφέρω το κτήριο του ΙΚΑ, απέναντι σχεδόν από την πλ. Θεάτρου).

Άλλωστε η εσωτερική διάταξη των χώρων δεν προσφέρεται για τη μετατροπή του σε ξενοδοχείο (και μάλιστα για τέσσερις ξενοδοχειακές μονάδες), όπως γίνεται φανερό από την προτεινόμενη διαμόρφωση. Είναι προφανές ότι οι χώροι υποδοχής, εστιατορίου κλπ δεν επαρκούν για τα 400 περίπου άτομα που πρόκειται να εξυπηρετήσουν οι τέσσερις ξενοδοχειακές μονάδες. Η έλλειψη εξόδων κινδύνου αποτελεί επίσης σημαντικό μειονέκτημα και θέτει σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή των πελατών. Εντύπωση προκαλεί επίσης η χρήση των μειονεκτικών εσωτερικών δωματίων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ).

Η Διπλάρειος Σχολή, όπως πολύ σωστά αναφέρεται στο Δελτίου Τύπου του ICOMOS, «...αποτελεί τοπόσημο της πόλης. Έχει συνυφαστεί με τη νεώτερη ιστορία της, την ανάπτυξη της Τεχνικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα και την προσπάθεια του πνευματικού κόσμου της και των αποφοίτων της προς το σκοπό αυτό».

Ας μην επαναλάβουμε και εδώ το λάθος της καταστροφής του Βαρβακείου Λυκείου. Αμφιβάλλω αν χρηματοδοτώντας ο Ιωάννης Βαρβάκης το Βαρβάκειο Λύκειο, φανταζόταν ποτέ ότι το όνομά του θα συνδυαζόταν με αγορά τροφίμων, ούτε σίγουρα ο Αριστείδης Διπλάρης κληροδότησε την περιουσία του με στόχο τη δημιουργία τουριστικών μονάδων, και μάλιστα κακής αρχιτεκτονικής. Αν μη τι άλλο, θα έπρεπε να σεβόμαστε τη μνήμη και το όνομα των χορηγών.

Καθώς η Σχολή λειτούργησε ως ΙΕΚ στους τομείς πληροφορικής και τουρισμού, θα μπορούσε ίσως και πάντα με επιφύλαξη, να ιδρυθεί μία μόνο ξενοδοχειακή μονάδα, με στόχο την εκπαίδευση των σπουδαστών. Και φυσικά συμφωνώ απόλυτα με την άποψή σας : «..Η Ε.Β.Ε – Διπλάρειος Σχολή με την αίγλη που διαθέτει και τις υποδομές της, στο κέντρο της Πλατείας Θεάτρου, μπορεί να δραστηριοποιηθεί επιτυχώς στα σημερινά δεδομένα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, έργο για το οποίο βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών» και ότι οπωσδήποτε « Η προστασία και ανάδειξη του κτηρίου της Ε.Β.Ε-Διπλαρείου Σχολής πρέπει να γίνει σύμφωνα με τη διεθνή και ελληνική σχετική πρακτική. Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η πρόταση επανάχρησης του κτηρίου, χωρίς να ληφθεί υπόψη η αρχική του χρήση, η ιστορική και αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του και ο χαρακτήρας του Εκπαιδευτηρίου».

Ελπίζοντας ότι η επιστολή μου αυτή, αποτελεί μία μικρή συνεισφορά για την επανεξέταση της επανάχρησης της Διπλαρείου Σχολής, είμαι πάντα στη διάθεση του Ελληνικού ICOMOS, του οποίου άλλωστε υπήρξα από τα πρώτα μέλη, για οτιδήποτε χρειαστεί και όχι μόνο τώρα.

Μ. Καρδαμίτση Αδάμη
Ομ. καθηγήτρια ΕΜΠ

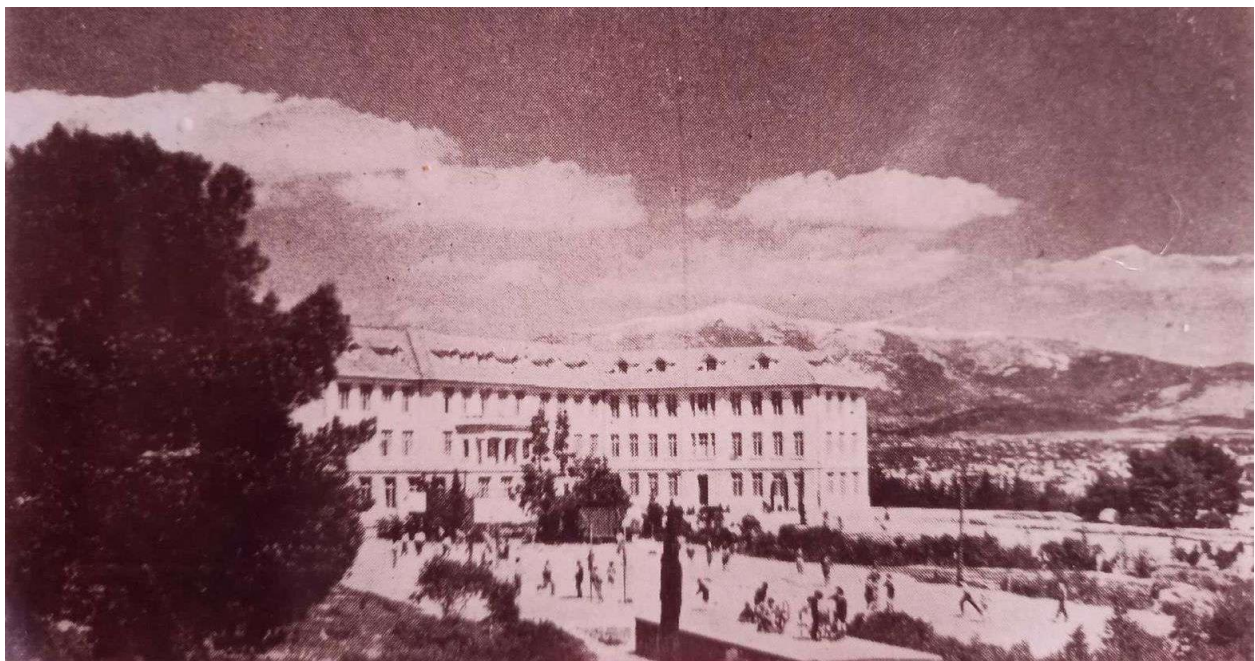
Εικ. 1, Ανωτάτη Εμπορική Σχολή Αθηνών

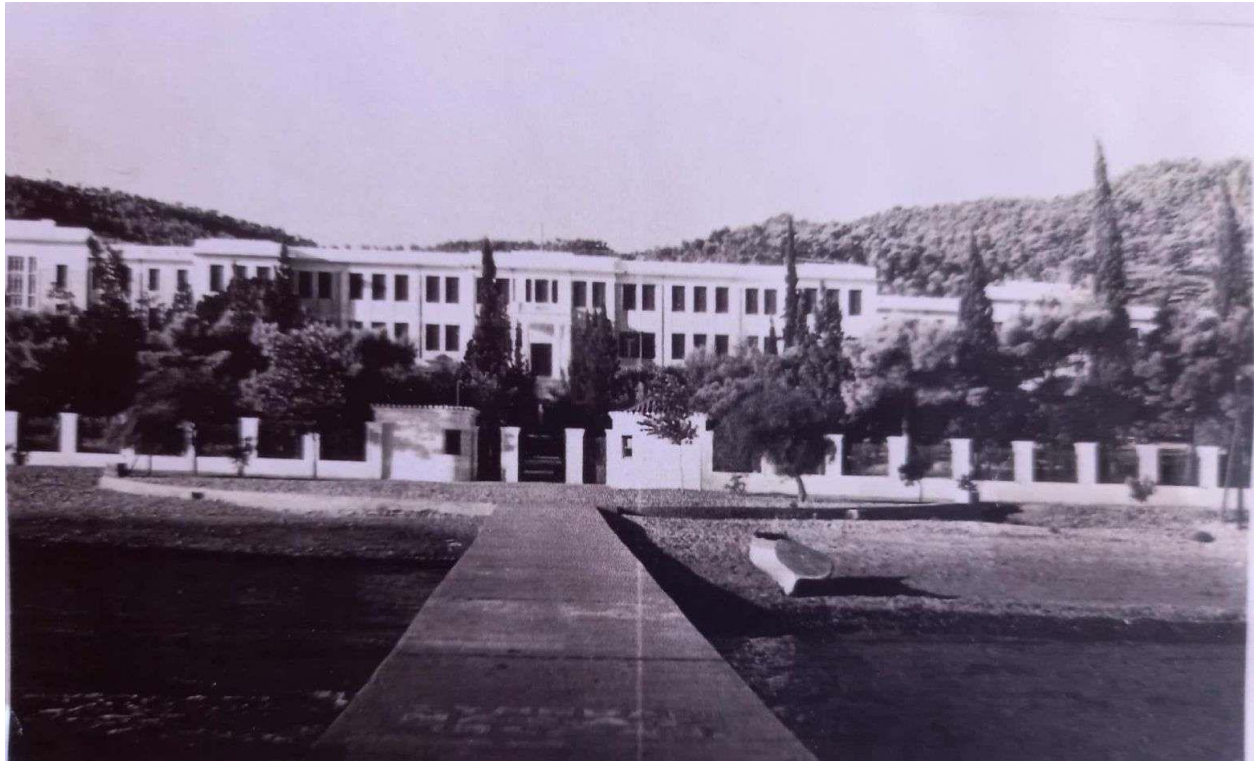
Εικ. 2, Λεόντειος Σχολή

Εικ.3, Αρσάκειο Σχολείο (Ψυχικό)

Εικ. 4, Κολλέγιο Αθηνών

Εικ.5, Αναργύρειος και Κοργιαλένειος Σχολή

Εικ.6, Σιβιτανίδειος Σχολή